

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»**

Навчально-науковий інститут фізичної культури, спорту та реабілітації

Кафедра фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я

Бобро О. В.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»**

**для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 017 Фізична культура і спорт**

Одеса – 2024

УДК: 159.97:616.89

*Рекомендовано до друку вченою радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 1 від 29.08.2024 р.)*

Рецензенти:

Насібуллін Б.А. доктор медичних наук,, професор, головний науковий співробітник ДУ «Укр. НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України».

Дегтяренко-Мельник Т. В., доктор медичних наук, професор, професор кафедри фізичної реабілітації, біології і охорони здоров'я ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Укладач: Бобро О. В.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни: «Медична психологія» [для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, спеціальності 017 Фізична культура і спорт]. Одеса : Університет Ушинського, 2024. 28 с.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Медична психологія» містять питання самостійної роботи здобувачів вищої освіти, питання до самоконтролю, теми індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт ОПП Фізична реабілітація з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних під час навчання.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Пояснювальна записка	6
2. Самостійна робота	8
2.1. Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійне вивчення.....	11
2.2. Методичне забезпечення самостійного опрацювання навчального матеріалу здобувачами.....	13
3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання	18
4. Тестові питання для самоконтролю.....	20
5. Список рекомендованої літератури.....	25

ВСТУП

Проблема відновлення та зміцнення здоров'я населення за всіх часів була однією із ключових у суспільстві. Відновлення працездатності організму людини та пристосування його до повноцінного виконання всіх необхідних функцій є завданням фізичної реабілітації. Тоді як і в центрі уваги медичної психології стає не хвороба (соматична чи психічна) та закономірність її виникнення, перебігу та подолання; а цілісна людська особистість, що в процесі власного існування і становлення може проходити й долати етапи захворювання.

Медична психологія виділяється специфічним предметом: дослідження патологічних психічних станів та процесів, у тому числі і в їх соматичних проявах, з одного боку, і психологічних проявів та наслідків патологічних соматичних процесів та явищ – з іншого. В даний час вона склалася в відносно самостійну область знань, що спирається на великий корпус експериментальної та отриманої на основі їх узагальнення закономірності.

Зміст медичної психології, її місце, об'єм розглядається як область знань між науками про здоров'я людини, медициною та психологією; коли вона пропонує вивчення проблеми відновлення здоров'я людини у психологічному аспекті. Психологічна медицина включає в себе такі розділи, як психотерапія, психодіагностика, консультативна психологія, психогігієна та реабілітація, деякі розділи дефектології, психосоматика.

Життя та здоров'я людини виступають найвищою цінністю й одним з головних показників цивілізованості суспільства. Ця стратегія соціально-економічного розвитку нашої країни допомагає формуванню у особистості активної життєвої позиції. Таким чином, у магістрів свідомо формується потяг до самоосвіти, самовиховання, самовдосконалення, що в кінцевому рахунку призводить до розуміння здоров'я як цінності й виникнення почуття відповідальності за його стан.

Характеристика загального самопочуття виявляється центральною ланкою розмежування здоров'я та хвороби. При цьому дійсна наявність або відсутність різних відхилень від норми біологічно існування часто не є визначальною для віднесення себе до здорових або хворих. Виходить, що поняття здоров'я ширше, ніж норма, а поняття хвороби за змістом відрізняється від поняття патології. У медичній психології відбувається реалізація ідей цілісного підходу до вивчення особистості що дозволяє встановити закономірності виникнення, існування, розвитку і подолання глобальних психічних станів, що охоплюють всю особистість, зокрема, тих що пов'язані із соматичними і психічними відхиленнями. Сучасна медична психологія має у своєму арсеналі солідний методологічний та методичний апарат, який дозволяє їй отримувати надійні практичні рекомендації, необхідні для ефективної діагностики різноманітних психологічних станів особистості.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вивчення навчальної дисципліни «Медична психологія» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності Фізична реабілітація.

Знання медичної психології є необхідним для підготовки фахівців у галузі фізичної реабілітації з високим кваліфікаційно-освітнім рівнем для вивчення психіки і особливостей поведінки хворого, оточуючих його близьких та реабілітолога на різних етапах їх спілкування. «Медична психологія» допомагає усвідомленню факту будь-яких порушень в організмі, які потребують втручання фізичного реабілітолога, момент ухвалення рішення звернення до фахівця та формування свідомого ставлення до обсягу призначеної фахівцем програми відновлення, а також можливого прогнозу щодо здоров'я та працездатності, прогнозування своєї подальшої значимості в сім'ї, на роботі та в суспільстві в цілому.

Мета навчальної дисципліни «Медична психологія»: розкрити можливості застосування психологічних знань у питаннях діагностики, відновлення та профілактики патологій у практиці фізичного реабілітолога; надати уявлення про методи психологічної допомоги для підвищення рівня захищеності життєво важливих інтересів особистості; суспільства. Сформуванню мотивацію щодо використання набутих знань у професійній діяльності фізичного реабілітолога.

Очікувані результати вивчення дисципліни:

знати:

- теоретичні основи медичної психології;
- поняття психосоматичних та соматопсихічних розладів;
- види і методи психологічної допомоги;
- поняття внутрішньої картини хвороби та здоров'я;
- засоби психогігієни та психопрофілактики;

– основні положення та принципи психологічної допомоги необхідної в практиці фізичного реабілітолога.

уміти:

– визначати психічний стан та рівень соціально-психологічної адаптації особи що потребує фізичного реабілітації;

– оцінювати необхідність використання психологічних інтервенцій з метою підвищення соціально-психологічної адаптації клієнта;

– використовувати засоби психогієни та психопрофілактики в професійній діяльності;

– впроваджувати базисні принципи професійної етики у практиці фізичного реабілітолога.

1. САМОСТІЙНА РОБОТА МАГІСТРІВ

У системі вищої професійної освіти особливе місце займає багаторівнева підготовка кадрів, у якій магістратура є другим ступенем вищої освіти. Магістерська підготовка характеризується збільшенням зростання самостійності студентів, самоосвіти, залучення до дослідницької діяльності. Самостійна робота магістрантів є невіддільний компонент навчального процесу. Дослідження показують, що на організацію самостійної роботи магістрантів впливають перехід до нових спеціальностей, орієнтованих на досягнення професійної компетентності; впровадження модульних навчальних програм; можливість здобуття індивідуальної професійної освіти, що задовольняє індивідуальні здібності та запити учнів; організація освітнього процесу у системі кредитно-залікових одиниць та інших.

Самостійна робота – найважливіша форма організації освітнього процесу, тому слід акцентувати на «її безпосередній вплив формування таких параметрів кваліфікаційної характеристики, як мобільність, вміння прогнозувати ситуацію й активно проводити неї, самостійність оцінок тощо, щоб студенти бачили позитивні результати своєї праці.

Організаційні заходи, що забезпечують розвиток навичок самостійної роботи магістрів, виховання їх творчої активності та ініціативи, а також, загалом, що забезпечують нормальне функціонування самостійної роботи магістрів, повинні ґрунтуватися на наступних передумовах:

- самостійна робота має бути конкретною за предметною спрямованістю;
- самостійна робота має супроводжуватися ефективним, безперервним контролем та оцінкою її результатів.

Предметно та змістовно самостійна робота магістранта визначається чинними навчальними планами за реалізованими освітніми програмами, робочими програмами навчальних дисциплін, змістом основної літератури:

підручників, навчальних посібників та методичних вказівок, додатковою літературою.

Обсяг самостійної роботи (у годинах) з усіх видів робіт визначено навчальним планом. У ході самостійної роботи магістрант може освоїти теоретичний матеріал з дисципліни, що вивчається (окремі теми, окремі питання тем, окремі положення і т. д.); закріпити знання теоретичного матеріалу, використовуючи необхідний інструментарій практичним шляхом (вирішення завдань, виконання контрольних робіт, тестів для самоперевірки); застосувати отримані знання та практичні навички для аналізу ситуації та вироблення правильного рішення (підготовка до групової дискусії, підготовлена робота в рамках ділової гри, письмовий аналіз конкретної ситуації, розробка, проект, тощо); застосування отриманих знань та вмінь для формування власної позиції, теорії, моделі (написання дисертації, науково-дослідної роботи). Контроль самостійної роботи та оцінка її результатів організовується як єдність двох форм: самоконтроль та самооцінка; контроль та оцінка з боку викладачів, та ін.

Умовно самостійну роботу магістранта можна поділити на обов'язкову та контрольовану. Обов'язкова самостійна робота забезпечує підготовку магістра до поточних занять. Результати цієї підготовки проявляються в активності магістранта на заняттях та якісному рівні зроблених доповідей, виконаних контрольних робіт, тестових завдань та інших форм поточного контролю. Бали, отримані магістрантом за результатами аудиторної роботи, формують рейтингову оцінку успішності магістра з дисципліни.

З метою фіксації поточної успішності магістранта та, що особливо важливо, результатів їхньої самостійної роботи доцільно активно використовувати рейтингову систему оцінки успішності кожного магістранта. Контрольована самостійна робота спрямована на поглиблення та закріплення знань магістранта, розвиток аналітичних навичок із проблематики навчальної дисципліни. Підбиття підсумків та оцінка

результатів таких форм самостійної роботи здійснюється під час контактних (консультаційних) годин з викладачем.

До найефективніших форм самостійної роботи можна віднести синтезування самими магістрами завдань та завдань для самостійної роботи для реалізації конкретних заданих алгоритмів з урахуванням їх особливостей. Таку форму організації можна зарахувати вже до творчої самостійної роботи. На кожному рівні організації самостійної роботи особливу роль у сучасних умовах відіграє використання комп'ютерних та телекомунікаційних технологій. У самостійній роботі доцільно використовувати гіперпосилання на підручники, набувають поширення заочні консультації викладача через Internet. Пошуковий принцип передбачає самостійну дослідницьку діяльність учнів у процесі навчання, моделювання чи повторення процесу реального наукового пошуку та наукового відкриття. Проблемно-пошукові методи навчання дуже ефективні навчання магістрів, т.к. в їхньому навчальному плані закладено велику кількість годин на самостійну роботу.

Організація самостійної роботи повинна здійснюватись із дотриманням наступних вимог:

1. Обґрунтування мети завдань у цілому і конкретного завдання.
2. Відкритість і загальна оглядовість завдань. Всі здобувачі повинні знати зміст завдання, мати можливість порівняти виконані завдання в одній та різних групах, проаналізувати правильність і корисність виконаної роботи.
3. Надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи.
4. Надання можливості здобувачам виконувати індивідуальні, творчі роботи, що відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань.
5. Здійснення індивідуального підходу при виконанні самостійної роботи.
6. Нормування завдань для самостійної роботи, яке базується на визначенні затрат часу і трудомісткості різних її типів.

7. Підтримання постійного зворотного зв'язку із магістрантами в процесі здійснення самостійної роботи.

2.1. Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми	Кількість		Форма контролю
		денна	заочна	
1	Етичні моделі в медичній та клінічній психології. Основи організації психологічної допомоги та сучасний стан медико-психологічної служби в Україні. Короткий	7	10	Усне опитування, перевірка практичних завдань, тестування, залік
2	Понятійний апарат нейропсихології. Методи дослідження та діагностики порушень вищих психічних функцій у нейропсихології.	7	10	
3	Особистісна та соціальна активність і соціальна діяльність. Поведінка в міжособистісних взаєминах.	7	10	
4	Методи експериментально-психологічного дослідження. Методи дослідження психічних процесів та станів. Методи експериментально-психологічного дослідження особистості,	8	10	
5	Напрями у психотерапії: психодинамічний; когнітивно-поведінковий; сугестивний; екзистенціально-гуманістичний; напрям тілесно-орієнтованої психотерапії.	8	9	
6	Загальна концепція здоров'я. Основні чинники психологічного і психічного здоров'я людини. Континуум "норма - патологія".	7	10	
7	Принципи надання допомоги особам з афективними розладами. Принципи надання допомоги особам з невротичними розладами.	7	10	

8	Теорія розвитку стресу. Значення механізмів адаптації до стресу. Реакція людини на важкий стрес і порушення адаптації.	7	10
9	Інформаційно-психологічна безпека особистості. Основні принципи надання допомоги у відновленні інформаційно-психологічної безпеки хворого та оточуючих його близьких.	7	10
10	Психопрофілактика та її види: первинна, вторинна, третинна. Психолого-педагогічне консультування як метод психологічної допомоги родичам хворого.	7	9
Всього:		72	98

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи здобувачам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу. Теми, що виносяться для самостійної роботи, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору. Усі завдання виконуються у зошиті для самостійної роботи та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

2.2. Методичне забезпечення самостійного опрацювання навчального матеріалу студентами

Тема 1. Медична психологія, її предмет та завдання. Організація психологічної допомоги населенню

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Визначити в чому полягає ідея біопсихосоціальної парадигми.
2. Охарактеризувати біомедичну етичну модель медичної психології.
3. Охарактеризувати деонтологічну етичну модель медичної психології.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке психологічна допомога.
2. З яких дисциплін складається медична психологія.
3. Чим різняться бази даних клінічної та медичної психології.

Тема 2. Психічна діяльність та психічні процеси, нейропсихологія

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Виділити експериментальну нейропсихологію як науковий підхід в нейропсихології.
2. Визначити поняття про нейропсихологічну реабілітацію.
3. Надати характеристику поняттю про міжкульову асиметрію.

Питання для самоконтролю

1. Основні первинні розумові здібності.
2. Загальна характеристику психічних процесів.
3. Поняття про нейропсихологічний фактор.

Тема 3. Психологія особистості, поведінки та соціальної активності

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Надати опис видам долаючої поведінки за Р. Лазарусом
2. Охарактеризувати основні елементи поведінки людини.
3. Визначити соціальну поведінку людини згідно соціального наuczіння Дж. Роттера

Питання для самоконтролю

1. Поняття структури особистості.
2. Що таке межособистісна взаємодія
3. Поняття про соціальну діяльність.

Тема 4. Методи дослідження в медичній психології

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Охарактеризувати психодіагностичні методи та методики.
2. Надати загальний опис проєктивних методик у психодіагностиці.
3. Знайти визначення життєвим цілям особистості.

Питання для самоконтролю

1. Особливості патопсихологічного вивчення дітей.
2. Метод збирання психологічного анамнезу.
3. Структура психологічного укладання.

Тема 5. Види і методи психологічної допомоги

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Визначити сегменти м'язового панцира за В. Райхом.
2. Виділити що є головним фокусом уваги в гештальт-терапії.
3. Визначити основну ідею біодинаміки.

Питання для самоконтролю

1. Мета психологічного консультування.
2. Хто вперше ввів термін «Психотерапія».
3. На які види поділяється сугестія.

Тема 6. Поняття «здоров'я» та «хвороба» у психологічному аспекті

Питання (завдання) для самостійної роботи:

1. Визначити рівні здоров'я у системі «людина – здоров'я – середовище».
2. Охарактеризувати основні критерії індивідуального здоров'я.
3. Надати опис поняття психічної дезадаптації.

Питання для самоконтролю

1. Поняття про внутрішню картину хвороби.
2. Поняття про внутрішню картину здоров'я.
3. Різні типи психічного реагування на захворювання.

Тема 7. Психологічна допомога особам з психічними розладами

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Надати характеристику паратимії.
2. Знайти основні фактори що впливають на розвиток невротичних розладів.
3. Охарактеризувати «невротичну тріаду» за К. Ясперсом.

Питання для самоконтролю

1. Поняття про аутоагресивну поведінку.
2. Порушення харчової поведінки.
3. Зловживання речовинами, що викликають стан зміненої психічної діяльності.

Тема 8. Розлади пов'язані зі стресом та принципи надання психологічної допомоги при таких порушеннях

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Охарактеризувати види адаптації.
2. Надати опис загального адаптаційного синдрому.
3. Визначити стадії розвитку гострої реакції на стрес.

Питання для самоконтролю

1. Що таке кризовий стан людини.
2. Що таке ідентифікуючі парамнезії
3. Мета кризового втручання.

Тема 9. Психологічна реабілітація: основні положення та принципи проведення

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Зазначити поняття про інформаційну війну та її види.

2. Виявити вплив надмірного користування екранними технологіями на психіку людини.

3. Визначити основні способи протидії деструктивним інформаційно-психологічним впливам.

Питання для самоконтролю

1. Поняття про концепцію відновлення.
2. Поняття про психореабілітаційні програми.
3. Основні фактори соціальної компетентності.

Тема 10. Основні психологічні аспекти професійної діяльності фахівців

Питання (завдання) для самостійної роботи

1. Назвати підходи і методи корекції соціальних навичок.
2. Визначити список обов'язків фізичного реабілітолога по відношенню до хворого або клієнта.
3. Описати методи психологічного консультування з погляду психопрофілактики.

Питання для самоконтролю

1. Базисні принципи професійної етики.
2. Поняття про якість життя.
3. Яке завдання у психоосвітніх програм.

3. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Методологія процесу навчання та оцінювання знань здобувачів вищої освіти полягає в його переорієнтації із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти.

У структурі навчального навантаження здобувача вищої освіти за системою ECTS індивідуальна робота розглядається як один з основних компонентів навчальної діяльності і займає значну частину його навчального навантаження.

Різновидом індивідуальних занять є *індивідуальні навчально-дослідні завдання* (ІНДЗ), які відповідають інноваційним технологіям навчання. ІНДЗ – вид поза аудиторної індивідуальної роботи здобувача вищої освіти навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

ІНДЗ, як і інші модулі в межах залікового кредиту, оцінюється і має питому частку в підсумковій оцінці залікового кредиту. На виконання ІНДЗ відводиться 10 годин.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення дисципліни у відповідності до графіка навчального процесу.

ІНДЗ виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних здобувачами вищої освіти за час навчання та придбання практичних навичок їх застосування при вирішенні проблем сформульованих у рамках предметної області даної дисципліни.

ІНДЗ припускає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості;

комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження;

теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок;

наявність елементів творчості.

В процесі виконання ІНДЗ, разом з теоретичними знаннями і практичними навиками за фахом, здобувач вищої освіти повинен продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи та вміння творчо мислити, навчитися розв'язувати науково-прикладні актуальні задачі.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

Підготувати навчальний проект «Особливості професійного спілкування фізичного реабілітолога (у психологічному аспекті) з особою що має психологічні розлади (за переліком)» на електронному і паперовому носіях, виступити на занятті (впродовж семестру)

№ з/п	Теми (за вибором)	Кількість годин
Особливості професійного спілкування фізичного реабілітолога (у психологічному аспекті) з особою що має психологічні розлади (за переліком).		
1	Фізична реабілітація особи що має психічні розлади внаслідок органічного ураження головного мозку.	10
2	Фізична реабілітація особи що має афективні розлади.	
3	Фізична реабілітація особи що має тривожно-фобічні розлади.	
4	Фізична реабілітація особи с реакцією на важкий стрес та порушенням адаптації.	
5	Фізична реабілітація особи що знаходиться у кризовому стані, обумовленому соціально-стресовими подіями.	
6	Фізична реабілітація особи що має бойову психічну травму.	
7	Фізична реабілітація особи що має гостру реакцію на бойовий стрес.	
8	Фізична реабілітація особи що має посттравматичний стресовий розлад.	
9	Фізична реабілітація особи що має психічні розлади особистості.	
10	Фізична реабілітація особи що має психічні розлади харчової поведінки.	
11	Фізична реабілітація особи що має розумову відсталість.	
12	Фізична реабілітація особи що має прояви девіантної	

	поведінки.
13	Фізична реабілітація особи що має нехімічні адикції як прояви девіантної поведінки.
14	Фізична реабілітація особи що має психічні розлади внаслідок вживання психоактивних речовин.

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есе тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

ТЕСТОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Загальна медична психологія включає всі розділи, крім:
А медична деонтологія
Б психогігієна
В психологія хворих на хірургічний профіль
Г психосоматика

2. До основних завдань психодіагностики відносять:
А виявлення особистісних особливостей людини,
Б визначення актуального психічного стану,
В визначення окремих сторін психічної діяльності,
Г оцінка ефективності психокорекції.

3. Порушення контролю за виконанням власної поведінки в основному зв'язано з:
А патологією лобних долів,
Б ураженням глибоких структур мозку,
В порушенням роботи тім'яно-потиличних відділів,
Г скроневої патології.

4. Розлади різних особистих відчуттів називаються:
А агнозіями,
Б галюцинаціями,
В сенсорним розстроєнням,
Г ілюзіями.

5. Заміна потрібних рухів на шаблони є ознакою
А кінестетичної апраксії,
Б просторової апраксії,
В кінетичної апраксії,
Г регуляторної апраксії.

6. Особливості вогнищевих уражень мозку у дітей є:
А слабка вираженість симптоматики,
Б важка вираженість симптоматики,
В довгий період без симптомів,
Г висока залежність від латерізації вогнища.

6. Комуникативна компетентність лікаря підвищується з розвитком такої якості, як:
А ригідність,
Б агресивність,
В здатність до емпатії,

Г тривожність.

7. Емпатія - це схильність до:

А співчуття, співпереживання,

Б схильність до підвищеного настрою,

В схильність відчувати почуття провини,

Г потреба у емоційної підтримці з боку оточуючих людей.

8. Комунікативна компетентність фахівця знижується під впливом таких властивостей:

А емпатія,

Б підвищена тривожність,

В впевненість поведінки,

Г сензитивність.

9. Для депресивного хворого характерно:

А бліде маскоподібне обличчя,

Б багата виразна міміка обличчя,

В асиметрія в мімічних реакціях,

Г міміка скорботи.

10. Прискорена мова найчастіше характеризує:

А депресивного пацієнта,

Б хворого з іпохондричними переживаннями,

В тривожного пацієнта,

Г осіб, які демонструють поведінку симуляції.

11. Гучна мова частіше відзначається у:

А осіб астеноневротичного типу,

Б хворих з елементами нав'язливостей,

В хворих з іпохондричними переживаннями,

Г пацієнтів у гіпоманіакальному стані.

12. Протягом фази орієнтації спеціаліст спостерігає:

А невербальну поведінку хворого,

Б вирішує які дослідження йому призначити,

В формує ряд гіпотез,

Г ставить діагноз.

13. Синдром емоційного вигорання, наслідок:

А невпевненості у собі та підвищення відповідальності,

Б надмірної вразливості,

В професійної некомпетентності,

Г критики із боку старших.

14.Професійна адаптація полягає у:
А відпрацюванні практичних навичок,
Б підвищенні рівня знань,
В встановленні емоційної дистанції з клієнтом;
Г вдосконаленні професіоналізму та формуванні індивідуального професійного іміджу.

15.Активна жестикуляція хворого найчастіше пов'язана з:
А астенизацією хворого,
Б високим рівнем тривоги,
В іпохондричними переживаннями,
Г поведінкою симуляції.

16.Якщо невроз розуміється як наслідок конфлікту між несвідомим та свідомістю, то психотерапія буде спрямована на:
А переучування,
Б усвідомлення,
В інтеграцію досвіду,
Г розпізнавання хибних стереотипів.

17.Психологічною основою особистісно-орієнтованої реконструктивної психотерапії є:
А теорія діяльності,
Б теорія відносин,
В теорія установки,
Г теорія поля.

18.У межах якої теоретичної орієнтації може бути дано визначення:
«Психотерапія – це процес взаємодії між двома чи більше людьми, одне із яких спеціалізувався у сфері корекції людських відносин»:
А психодинамічній,
Б гуманістичної,
В когнітивної,
Г поведінкової.

19.Поведінкова психотерапія є практичним застосуванням:
А теорії діяльності,
Б теорії навчання,
В концепції відносин,
Г психології становлення.

20.Психологічною основою психодинамічного спрямування є:
А біхевіоризм,
Б психоаналіз,
В гуманістична психологія,

Г когнітивна психологія.

21. Основною процедурою психоаналізу є:

- А інтерпретація,
- Б прояснення,
- В фокусування,
- Г подолання.

22. Клієнт-центрована психотерапія передбачає використання:

- А вільних асоціацій,
- Б безумовне прийняття пацієнта психотерапевтом,
- В роботу з ірраціональними установками особистості,
- Г зміна системи стосунків пацієнта.

23. У «тріаду Роджерса», яка визначає основні характеристики поведінки психотерапевта не входить:

- А емпатія,
- Б прийняття,
- В нейтральність,
- Г конгруентність.

24. Групова психотерапія – це:

- А самостійний психотерапевтичний напрямок,
- Б метод, що використовує з лікувальною метою групову динаміку,
- В метод, орієнтований виключно на процес тут і зараз,
- Г спосіб, спрямований на переробку міжособистісних конфліктів.

25. Найбільш характерною для групової психотерапії є:

- А біографічна орієнтація,
- Б тематична орієнтація,
- В інтеракційна орієнтація,
- Г симптоматична орієнтація.

26. Як основний механізм лікувальної дії групової терапії розглядається:

- А міжособистісне навчання,
- Б імітаційна поведінка,
- В повідомлення інформації,
- Г інтерперсональний вплив.

27. Психосоматика вивчає:

- А вплив психіки на виникнення психічних захворювань,
- Б вплив психіки на виникнення соматичних захворювань,
- В вплив соматичного стану на психіку людини,
- Г вплив середовища на психіку людини,
- Д вплив генетичних факторів на розвиток захворювань.

30. До критеріїв психічного здоров'я за визначенням ВООЗ відносять усі, крім:

А здатність керувати своєю поведінкою відповідно до загальноприйнятих норм,

Б здатність планувати своє життя та реалізовувати свої плани,

В здатність змінювати поведінку залежно від життєвих ситуацій та обставин,

Г критичність до себе та до результатів своєї діяльності.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Основна література

1. Губенко І.Я., Карнацька О.С., Шевченко О.Т. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування: Монографія: Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 312 с.

2. Дербеньова А.Г., Кунцевська А.В. . Профілактика синдрому емоційного вигорання педагогів: Монографія: Київ: Вид. група «Основа», 2019. 223 с.

3. Медична психологія: підручник; за заг. ред. акад. С.Д. Максименка. Київ: Вид-во Людмила, 2023. 519 с.

4. Медична психологія : підручник ; за заг. ред. докт. мед. наук, проф. І.Д. Спіріної. Дніпро: ЛІРА, 2022. 300 с.

5. Медична психологія. Т.1. Загальна медична психологія; за заг. ред. докт. мед. наук, проф. Г.Я. Пилягіної. Київ: Вид-во Нова книга. 2020. 288 с.

6. Медична психологія. Т.2. Спеціальна медична психологія; за заг. ред. докт. мед. наук, проф. Г.Я. Пилягіної. Київ: Вид-во Нова книга. 2020. 496 с.

7. Медична психологія: підручник; за заг. ред. проф. О.І. Осокіної. Краматорськ; Київ; Слов'янськ; Хортиця, ПВНЗ "Київ. мед. ун-т", 2021. 203 с.

8. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я: монографія; за заг. ред. проф. М.С. Корольчук. Київ: Видав-во «ІНКОС», 2002. 272 с.

Допоміжна література:

1. Бобро О.В. Щодо викладання дисциплін професійного спрямування за профілем Фізичне виховання і спорт. *Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: Матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції.* (Одеса, 15 червня 2022). Одеса. Університет Ушинського, 2022. С. 21-24.

2. Бобро О.В., Фурман А.А. До проблеми визначення стресостійкості у осіб юнацького віку. *Молодий вчений*. 2021. № 3. (91). С. 189-193.
3. Бобро О.В., Насібуллін Б.А., Тихохід Л.В. Психофізіологічні основи розвитку стресу при надзвичайних ситуаціях *Проблеми цивільного захисту населення: сучасні реалії України*. Матеріали V міжнар. заочн. наук.-практ. конф. (Київ, 30 квітня, 2019 р.). Київ-Харків: «Доміно», 2019. С. 28-29.
4. Герасименко Л.О., Скрипніков А.М., Ісаков Р.І. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад: навчальний посібник. Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2023. 120 с.
5. Інтегративні засади медичної психології: нормогенез, нейронауки та поведінка щодо здоров'я: підручник; за заг. ред. Віталія Луньова. Київ: Видавництво Людмила, 2024. 221 с.
6. Ісаков Р.І. Психосоматична патологія. Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2023. 167 с.
7. Мішиєв В.Д., Михайлов Б.В., Гриневич Є.Г., Омелянович В.Ю. Психічні розлади внаслідок COVID-19: навчальний посібник: Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2024. 151 с.
8. Мішиєв В.Д., Михайлов Б.В., Гриневич Є.Г., Омелянович В.Ю. Розлади психічної сфери внаслідок бойових дій: навчальний посібник: Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2024. 167 с.
9. Bosenko A., Bobro E., Topchii M., Kholodov S. Functional status of the central nervous system in girls aged 16–18 years old. *Health Problems of Civilization*. 2019. N. 4. V. 13. P. 279-286.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського:
офіційний сайт URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт.
URL:<http://odnb.odessa.ua/>.

4. Бібліотека Університету Ушинського: офіційний сайт.
URL:<https://library.pdpu.edu.ua/>